

Виходить въ Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы (п'яти рускихъ суті) о 5-й год. поп. Литер. додатокъ видається п'ятимъ на п'ятьнадцятьмъ, виходить по 2 печат. ар-каджію 15-го и последнього дня кожного місяця. Редакція: "Адміністрація підл. Ч. 44 улица Галицка. Рукописи збергаються лише на посередине застеженіе фланшета, приймаються по ціні 6 кр. б'єт однієї строчки печаткою, від рубра. "Надблане" по 20 кр. а. в. Реклама неопечатаній вільний б'єт порта.

Предплату и інерситети приймають: У Львовѣ Адміністрація "Діло", У В'янини Насенштейн & Vogler, Wallstraße 10; M. Dukea, Klemengasse 13; G. L. Danbe & Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Mossé; F. A. Richter Nibelungstrasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Danbe & Co. Въ Парижѣ Agence Havas. Въ Ростові Редакція "Кіевской Старини" въ Кіевѣ, початковий адреси и Газета Бюро В. Ф. Зама въ Одесії Дерибасовська ул., д. Раллі 9.

Просимо нашихъ Ви. Предплатниківъ о скоре надсыланіе предплаты и вървініе залегостей.

Наша задача.

Оголоси о значенні въїду монархівъ въ Кромерики все що неутихли и розній розно коментують; все однакоже годиться на то, що въїздъ той, котрий — якъ мы вже разъ визначили — не єсть нѣчимъ іншимъ якъ лише довершеніемъ торбочного въїду въ Скервиць, становить не толькож поруку загальнаго міра въ Европѣ, але такоже и зовѣмъ рѣшучу змѣну, що такъ скажемо — но въ еру въ политичніхъ относинахъ державъ, которыхъ монархи гостили въ Кромерики. Оголоси тѣ, розбираючи загальне значеніе въїду монархівъ и ситуацію въ Европѣ, суть да въсъ тымъ важнѣйши, що въ нихъ вгадується и про Русиновъ и ихъ положеніе въ Галичинѣ — проява, котра въ такъ важну пору мусить бути для настъ тымъ обрадайшою, бо она вказує, що руске питанье ю поволи, то однакоже чимъ разъ б'єшъ став на порядокъ днівній и чимъ разъ б'єшъ звертає на себе увагу, коли же не Европа то безперечно тыхъ державъ, до въмъ найбільше суть интересованій. Въ їїдь въ посередніхъ статей визначили мы вглядъ одної часті російської прасы а тымъ самимъ и одної часті російської суспільності за нашу справу галицько-руську и при той слу-чності виказали мы, що доля наша въ на-шихъ власныхъ рукахъ спочиває. Нынѣ хо-чимо ту справу трохи близьше пояснити.

Часы значно зм'янилися, и зм'янилися мо-же скорше, якъ сего можна було сподіватися. Годъ намъ тутъ слідити за причинами и роз-шарти, які можуть бути наслідки сей зм'яни. Ми стоимо передъ доконанимъ фактамъ и намъ треба супротивъ него занести отповѣдне становище. Отсє наша головна теперъ задача. Що по въїздѣ въ Кромерики може наступити сильна реакція, сего можна було сподіватися юже въ ріжніхъ фактівъ, які давно ще пе-редъ симъ въїздомъ проявилися; се можна було вже зм'якувати варазъ подчасъ тихъ выборовъ. Що на Русинахъ якъ слаб-

ДІЛО

Предплата на "Діло" для Австрії: для Россії:
на цілій рокъ . . . 12 зл. на цілій рокъ . . . 12 рубл.
на п'ять року . . . 6 зл. на п'ять року . . . 6 рубл.
на чверть року . . . 3 зл. на чверть року . . . 3 рубл.
съ дод. "Бібліотеки": съ дод. "Бібліотеки":
на цілій рокъ . . . 16 зл. на цілій рокъ . . . 16 рубл.
на п'ять року . . . 8 зл. на п'ять року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 4 зл. на чверть року . . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цілій рокъ . . . 5 зл. на цілій рокъ . . . 5 рубл.
на п'ять року . . . 250 зл. на п'ять року . . . 250 рубл.
Для Зарубіжжя, окрім Россії:
на цілій рокъ . . . 15 зл.
на п'ять року . . . 750 зл.
на чверть року . . . 375 зл.
съ дод. "Бібліотеки": на самъ додатокъ:
на цілій рокъ . . . 19 зл. на цілій рокъ . . . 6 зл.
Поодиноке число коштує 12 кр. а. в.

шихъ може б'єти всяка реакція тымъ силь-
нѣше, се такожъ можна було припустити,
тymъ б'єльше, що то рѣзь зовсімъ природна.
Однакоже таа реакція, хочбы и якою она бу-
ла, не відъє нѣчого, коли завчасу розглянемося въ
сituації, завчасу ваймемо отповѣдне становище
и см'яло та отважно станемо дальше працювати
для добра власного народу. Мы мусимо передо-
всімъ мати довѣрье до своихъ силъ власныхъ
и внати та чувствувати, що діло за яке беремося
есть діло святе, бо нимъ есть добро,
свобода и самостийність народа руского. Одинъ
въ сучасныхъ мужъєвъ стану сказавъ недавно,
що вардъ тогдъ веде добру политику, коли
веде ѹи съ довѣремъ до себе самого. Братися
за народне діло съ довѣремъ до себе самихъ,
се отже перша точка нашої теперѣшньої за-
дачѣ. Не можна сказати щобъ у настъ Руси-
нівъ не було доси довѣра до себе самихъ,
но всежъ таки певна боязькость настъ не опу-
скала особливо тамъ, де ходило о яке трудній
шіе діло. Зъ отси то и походила певна нерѣ-
шимостъ, коли приходилось рѣшати неразъ
акъ важнѣйши справы. Другою точкою на-
шої теперѣшньої задачѣ есть поднести ще
яснѣше, що см'яльше нашъ рускій, народ-
ный праворъ и сказати ѹи: "In hoc signo
victo es". То наша найважнѣйша справа. Коли
переглянемо исторію нашу за всѣ та десятки
лѣтъ, отъ коли у настъ пробудилося руске жи-
тие народне, то побачимо, що нѣчо такъ дуже
не лакало нашихъ противниковъ, якъ то, що
Русини чимъ разъ см'яльше подносили пра-
поръ свій народний. Щобъ настъ ослабиги,
старалися наші противники вytворювати се-
редъ рускої суспільності ріжній елементи,
Русинамъ не толькож неприхильні, але имъ
просто ворожі; ба, дійшло навѣть було до
того, що противники наші стали бути просто
негувати народъ рускій въ Галичинѣ и тыхъ,
що отъ самого початку пробудженія народу
руского всіди и завсігдь см'яло боролися
за него, проскрибовано яко вороговъ и
поддано въ наругу; руску мову, рус-
ку словесність старанося звіхнути ажъ
на саме послѣдне мѣсто. И такъ поволи
василіяль народъ рускій въ Галичинѣ. Допер-
ва коли внову Русини поднесли см'яльше
народный прaporъ рускій и отъ коли держать

его см'яло въ гору, ослабъ и розпадався той
ворожій Русинамъ елементъ, що докладавъ
всякою силы, щобъ вимазати ихъ въ пом'яжъ
числа народовъ Европы. Се не удається воро-
гамъ Русиновъ, котрихъ спасла лише ідея на-
родна. Дальшою точкою нашої теперѣшньої
задачи есть занятии ясне становище въ всякихъ
такъ нашихъ власныхъ справахъ рускій якъ и
въ всіхъ относинахъ до сусідніхъ настъ на-
родовъ и не допускати до того, щобъ намъ
нашъ вороги підсевали всякою рода ложній або
тенденційно видуманій стремленія. Передовсімъ
же мусимо всякими силами дамагатися вико-
нання всѣхъ тыхъ нашихъ народніхъ правъ,
якій намъ забезпечують закони держави.
Боронити правъ нашої церкви и нашого
обряду есть нашъ святымъ обовязкомъ.
Най собї противники и вороги народу руского
говорять ѹо хотятъ, наї тыхъ, що стають
въ оборонѣ церкви и обряду, називають инди-
ферентистами або атеистами, то намъ повинно
бути байдужимъ. На послѣдокъ вѣстас намъ
що одна точка нашої теперѣшньої задачи, а
тою есть б'єти матеріальній нашого народу.
Куди не глянемо по нашимъ краю, всюди б'єда
и нужда до крайності. Тутъ пом'ячъ якъ най-
скорше потрібна, наколи не має настati се-
редъ нашого народу загальна руина и упадокъ.
Ось найголовнѣйши точка нашої теперѣшньої
задачѣ, въ котрихъ намъ треба добре розгля-
нитися, коли хочемо въ теперѣшну пору за-
нятии отповѣдне становище и повести діло съ
хвідомъ для руского народа.

Політика екстермінації.

Історія показує намъ немало політичніхъ
організмівъ, котрій виростаючи зъ незначнихъ
початківъ, змагалися повбільно м'цніючи чужими
соками, мовъ повбі на старихъ пняхъ, а въ кон-
ці зовсімъ дусили свою первшту опору и да-
вали зовсімъ новий напрямъ загальному ходови-
сторії. Найяркішамъ приїмомъ такого рода
єсть безперечно зробіть держави прускої на зем-
ляхъ, заселенихъ народами славянськими. Зъ-разу
власність нѣмецького ордена крестовихъ рицарівъ,
котрій огнемъ и мечемъ навертали поганськихъ
Славянъ на християнство; ополя власність
свѣтськихъ князівъ, але ленниківъ Польщі, Пру-

сія швидко переходить въ положеніе домінуюче,
а въ 1765 році б'єти пруского короля Фридриха
II виходить въ конці першій піаніт подлу Поль-
щі, котрий въ р. 1772 по довгихъ дипломатич-
ніхъ переговорахъ справдї вбішовъ въ діло.
Обставини б'єти того часу фатально зм'янилися.
Давній ленникъ стався паномъ; давній панъ по-
казався не толькож побіженнимъ політично, але й
упослідженімъ культурно. А м'жъ тымъ Прусія
є зелізною коне сквінцію вела супротивъ слав-
янського елементу давній політику крестовихъ
рицарівъ, політику не примирячу, не лагодачу
контрасты національний, але екстермінаційній.
Сто лѣтъ той політики въ краяхъ забраныхъ б'єти
Польщі отрещеною ослабили польський елементъ
тамъ, де було єго головне гніздо, що звалось
"Wielkopolska". Нынѣ та сама Wielkopolska
представляється якъ долина залива водою; въ бур-
хаючихъ філь, де-не-де толькож вистають вершки
деревъ та значнѣйши горбики; се окружки поль-
ського елементу середъ нѣмецької заливи.

Якъ разъ ого лѣтъ по упадку Польщі став-
ся въ Европѣ фактъ отоїї ѿ тымъ упадкомъ
въ глубокій причиновій звязи. Держава, що
вбила зъ заходу першій кінь въ цілості поль-
ської Речиціосполітої, въ сто лѣтъ опідкою обру-
чами зъ зеліза і крові зітнувала всю нѣмецьку
націю въ одну велику цілості політичні; пра-
внукъ Фридриха II. вложивъ на свою голову ко-
рону Фридриха Барбароси. Для славянського, а
спеціально польського елементу фактъ єї бувъ
безперечно важній. Зм'яченіе новоутвореної дер-
жави мусіло означати ѹи придавленіе. Рѣчю
руководачихъ політиківъ польськихъ въ той кра-
ині було порозуміти се и отповѣдно до того за-
стосувати свое поступованье, щобъ давленіе нѣ-
мецької вчинати якъ найслабішамъ, щобъ не прово-
кувати крутыхъ м'бръ а противно, зискати на часѣ
для скріплення свого елементу. Чи они се порозу-
міли и зробили? Не хочемо вдаватися въ осудъ
ихъ діяльності, але намъ здається, що помилокъ,
и то фатальніхъ помилокъ зроблено тамъ не мало,
а помилка політичній, то якъ грѣхи головні,
містяться ажъ до семого колїна.

Оғть и теперъ мы стоимо передъ найновѣ-
шимъ актомъ той самон екстермінаційної полі-
тики, толькож проявляючи въ небувалої доси
формѣ. "Очащеніе окраїнъ" (Eruption) — такій
окликъ вишовъ зъ Берліна, тай то вишовъ

стогнала молодиця и б'єльше нѣчого не говорила.
Коли се въ дверяхъ звівився чоловікъ съ
розстригнімъ волосомъ на головѣ. Вівъ спог-
нувшись на порозій и трохи не давъ оторчака.

— Слава Ісусу Христу! — ледви м'гъ

виговорити.

— На вѣки вѣковъ, ам'нъ! А що се ваша

жінка занедужала? — пытається я у єго.

— Та... гей, та... нѣ... на ярмарку... на яр-

марку въ Кросценку, — и чоловікъ захитався

на ногахъ.

Вонъ і жінка, якъ видно, попилися

на ярмарку въ Кросценку. Теперъ я зрозумівъ,

що панъ-отець такъ налягавъ въ процвѣтії,

щобъ люде були тверезі, не пили горїлки. Видно

було, що тверезість не дуже процвѣтає въ Кар-
патахъ...

Пославши свого возницю б'єти шляхомъ,

мы пішли черезъ поле та огороды навпростець.

По садкахъ, по синокосахъ вешталися д'євичати та

хлопці вже не въ чоботахъ, а въ керцяхъ чи

постолахъ. Ми вийшли на високій крутій шпиль,

панукочій надъ селомъ. Вся долина Руского-по-
тока розгорнулась передъ мною, якъ пышно на-
малювана картина. Гарна ся остання долина Руси-

України! По обидва боки Руского-потока стояли

два високі але не крути гребні гори, неначе

две величезні зелені хвилі на морі піднялися

рядомъ, а далі з'єглисі до купи країми, зли-

лися і тутъ підсокочили въ гору високо, високо,

брзгнуши въ гору б'єло п'яною. Сію п'яною

були б'єлі скель, що отрем'яли на самому вер-

шечку гори, заступаючи на схід сонця долину.

Скель стояли середъ чорного лісу, нѣбъ руїни

старого замку. Понизче ихъ на бокѣ гори зновъ

выхикалися б

бъ ризу въ обрѣ пішадь адміністрації їхніхъ. Очищенье въ тужого, ванільного, переважно чольского елементу! Всѣ подданий прусской и россійской, котрій по 1843 році перейшли до Пруссії (отже всі сім'яграти зъ р. 1846, 1848, 1850—64!), котрій не служивъ або не служить въ прускій армії, не ходить до школъ, не мають постійного удержання або залітія, мусить вилюватися. Ба, на практицѣ власти поступають ще отримше, видають людей зовсімъ легальнихъ: жутиць, учителівъ, фабрикатовъ, ремесниковъ и називати самихъ прускихъ офіцаровъ, котрій зъ маленьку сім'ягрували зъ Россії. Адміністрація дѣсталася обширише поле до самовольного поступування; лучаються такі куріозы, що родачъ яко сім'яграти дбогаютъ вакъзъ забратися въ краю, а дѣти ихъ зродженій на прускій території мусить оставатися яко прускій обыватель; що жука видають, а жілку родомъ жбоцеву не пускають. Однимъ словомъ — війна зъ усімъ співоботческими трагичними комбінаціями и сумними перипетіями!

Нові закони.

II. Красный законъ дорожный. (Копель.)

§. 19. Наколи краева або повѣтова дорога переходитъ черезъ мѣску або сельску осаду, або, выключно за-для спеціальнихъ потребъ тыхъ осадъ, потреба бѣльшахъ коштovъ, якъ: на будовлю стоковъ, каналовъ або бруку, цѣлу зъ того титулу выносячу надвишку коштovъ будовлъ и удержання щоносить мѣстцева осада. Єсли ужаткованье копалень и каменоломбъ або друге предпріємство выключно фабричне або такожь предпріємство маюче на цѣли експлоатацію лѣсбовъ, безимтову повѣтovу або громадску дорогу незвичайнымъ способомъ зъуживає або псує, обовязаний буде предпріемца до обобныхъ датковъ на рѣть той дороги. Высоту тыхъ датковъ и способъ ихъ уплаты належить означити добровольнимъ договоромъ межи повѣтovыми выдѣломъ а отороню. Єсли не може дойти до такого дого вору, рѣшає краевый выдѣль въ порозумѣнню съ ц. к. намѣстництвомъ. Высота тыхъ датковъ має бути примѣненою до той мѣры, въ якой зъужитъе дороги предпріемствомъ побольшає кошта еи удержання. §. 25. Краевый выдѣль веде въ границахъ сего закона начальний надзбръ надъ направленьемъ, будовлею и удержаннемъ всѣхъ другихъ публичныхъ неіравительственныхъ дорогъ, якъ такожь надъ ихъ фондами, выдає потрѣбнй въ той цѣли інструкція такъ адміністрацій и рахунковий, якъ и техничнй и наглядає надъ вѣрнимъ виконуваньемъ істнующихъ пріписовъ. Коли повѣтovий выдѣль занедбує повѣтovу дороги або не виконує належите надзору надъ громадокими дорогами, або въ неіповѣднй способъ уживає престаціи и дорожнї фонды, тогды краевый выдѣль видає отповѣднй зарядження, и на случай признаної потребы установить, за згодою політичної краевої власти, на коштъ повѣта свїй власный органъ для заступства повѣтового выдѣлу. Єсли повѣтова рада не установить цѣни викупна престаціи въ отповѣднй часці (§. 26—5), на той часъ зробить тое краевый выдѣль, котрый обовязаний есть такожь предпринятии отповѣднй средства, если повѣтова рада не рѣшать фондовъ и дотацій, вказанихъ въ §. 26—2) и 4). Краевый выдѣль рѣшає споры межи повѣтovыми радами що до направы повѣтowychъ дорогъ, якъ такожь що до средствъ, котрими кожда зъ нихъ до будовлъ и удержання таковыхъ причиняется має, въ кояци рѣшає дорожнї справы внесений въ дорозѣ рекурсовъ.

§. 26. Повѣтова рада становить: 1) о будовлѣ и направѣ нової повѣтової дороги, о змѣнѣ направы або заміщеню нової істнуючої дороги, и по-

Просто пытанье насуваєсь въ виду такихъ фактôвъ: Спi вони робятся се все? Очевидно рѣчь, що и пруско правительство поступає не безъ обдуманого пляну, не безъ ясной политичной мысли. „Очищенье границъ“, се ослабленье элементу польского; шкоды, якiй черезъ те хвалево потерпть мѣстцева торговля чи тамъ фабрикацiя швидко направляется; на мѣсце высланныхъ зруйнованныхъ польскихъ купцьвъ, ремесниковъ роботниковъ наплынутъ нѣмецкiй ; остаючому польскому элементови боротьба буде утруднена.

Але годъ заперечати, що такимъ безвзгляд-
нимъ поступованьемъ пруске правительство вѣй-
шло на дуже ховзку дорогу, дало небезпечны
прецеденсъ въ межинародныхъ относинахъ, ко-
трый въ даномъ разѣ може самой Пруссії далек
бѣльшо наробити шкоды. Бо погадаймо, колько т
prusкихъ подданихъ живе и наживається и маєтк
робить въ Россії и въ Австрії! Съ якою оквал-
ливостею дементує урядъ прускій вѣсть, що Ро-
ссія починає выдаляти въ подобный способъ пру-
скихъ подданихъ, — але се *dementi* повинно-бы-
властиво звучати: „*die Nachricht dürfte sich als verfrüht erweisen*“. Вѣсть передвчасна, — але
швидше чи познѣйше може справдитися. И въ
Австрії знаходится 87.000 подданихъ нѣмецкихъ
а мѣжъ ними звышь 40.000 Прусаковъ. „И под-
часъ коли — пише ческа „*Politik*“ — австрійскі
подданій, пробуваючій въ Пруссії за легальними

паспортами, захороняются тамъ икъ наилучшай-
ше, держатся подальку отъ всяког дѣянности
политической, то подданный нѣмецкій въ Австріи, въ
именно Пруссии, выстукиваютъ даже дѣально и
рошарюютъ огонь национальной ненависти въ
Австріи", — а въ нашей Галичинѣ — додамо
отъ себѣ — спускаютъ языы и доводятъ до
руины сотни нашего селянства (*vide Жабе!*) А
що, якъ бы въ Австрії почала наслѣдувати при-
кладъ Пруссии? „Коли бъ черезъ то — пише та-
кая „Politik“ — ослабилась може пріязнь дипло-
матична, то винъ не спалъ бы на Австрію". Мы же
изъ своего боку пригадаемо ще вѣмецку припо-
вѣдку: „Allen scharf macht scharfig", котра въ
даномъ разѣ значитъ только, что въ XIX вѣцѣ
политика екстернізаціона не дастъся довести такъ
далеко, якъ еи доводили всікіи Альбрехты Мед-
ведѣ и що дойшовши до певной точки кульмина-
ціонной она може якъ той змій символичный, вку-
снти свой власный хвостъ.

нікадці рѣшає громадска рада за порозумѣньемъ съ начальникомъ двброкого общару и за згодою повѣтового выдѣлу. Въ случаю суперечности га-докъ рѣшає краевый выдѣлъ. Громадска зверх-ніость разомъ съ начальникомъ двбрскаго общару ведутъ цѣлый технический и экономичный зарядъ громадскихъ доргъ, до нихъ належить старанье, щобы громадскій дороги въ добромъ станѣ були удержаній. Въ мѣсцевоотяхъ, въ которыхъ двброкій общаръ приспущеній есть до громады, кругъ дѣ-лани начальника двброкого общару переходитъ на громадску репрезентацію. Болибы мѣсцеві органы не удержували громадскихъ доргъ въ добромъ станѣ, або уживали въ неотповѣдный способъ престацій и дороговыхъ фондовъ, на той часъ повѣтовый выдѣлъ мае зарядити тому въ отно-вѣдній способъ, а особливо повиненъ тойже въ мѣру потребы, а за згодою повѣтоваи полигачной власти обнятія безпосередній зарядъ тыхъ доргъ, въ котрому то случаю разпоряджати буде пре-стаціями, неменше такожь доходами зъ мыта або другими фондами призначеными для тыхъ доргъ. Всякій опоры и зажаленя, дотычно обнятія громад-скихъ доргъ въ зарядъ повѣтового выдѣлу, рѣ-шає краевый выдѣлъ въ порозумѣнію съ ц. к. на-мѣстництвомъ. §. 31 Дороговий законъ не об-вязує мѣсть Львова и Кракова, а въ другихъ мѣ-стахъ, котрій оплачують домово-чиншовий пода-токъ и для которыхъ выданый есть будовничій за-конъ зъ дня 28 цвѣтня 1882, Вѣст. зак. краев. ч. 77, обовязує съ тою отмѣною, що въ тыхъ мѣ-стахъ замѣненій будутъ престаціи, наведеній въ §§ 11 и 12, пболя цѣны установленоа повѣтовою радиою на грошѣ, а принадаючу зъ тои змѣны грошеву квоту въ цѣлой громадѣ розложитъ гро-мадска рада на подставѣ безпосередніхъ подат-ковъ на всѣхъ до престацій обовязаныхъ.

Въ границахъ того закона якъ такожь другихъ дотычныхъ законовъ и обовязующихъ присовъ, выдасть ц. к. намѣтництво, въ порозумѣнію съ краевымъ выдѣломъ, выконавчій дорожный регуляминъ, маючій заразомъ обнимати спеціальний постановленія о учаоти правительственныхъ властей въ наглядѣ надъ добрымъ положеніемъ дорогъ, якъ такожь о предприниманю въ случаю потребы отповѣдныхъ екаекутивныхъ средствъ. Арт. II. Сей законъ обовязувати буде въ рокъ отъ дня его оголошення въ Вѣтнику законовъ и розпоряджень краевыхъ и має бути застосований до дотычныхъ постановъ закона о публичныхъ доїздахъ до зелѣзныхъ дорогъ зъ дня 15 цвѣтня 1881. Вѣт. зак. краев. ч. 46.

Арт. III. Выкананье сего закона поручаю
Мому Министрови справъ внутрѣшныхъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ

Австрійско-Угорська Монархія.

(Рада державна) має бути рѣшучо скликана на день 25 с. м.

(Интервю съ Штросмаеромъ). Петербургскій „Кгај“ подае дуже цѣкаву размову, яку мавъ его кореспондентъ сего мѣсяца въ Ишль сть епископомъ хорватскимъ Штросмаеромъ. Говорено майже выключно о Хорватіи, еи тече-рѣшномъ политичнѣмъ и экономичнѣмъ положеню, еи относинахъ до Угорщины, еи политичныхъ сторонництвахъ и т. д. „Хорватія — говоривъ епископъ — находится теперь въ дуже сумнѣніи положеню. Особливо підъ взглядомъ экономичнѣмъ вызыскуе еи дуже Угорщина, котра здается змагати до экономичной рузвы Хорватіи. До сего треба додати ще цѣлу систему коррупціи, яка розвивається підъ крылами угорскихъ мѣродайныхъ сферъ, а котрою кормится хорватска соймова большість, піддаючися вплывамъ угорского правительства для того, щобы могла от такъ підъ патронатомъ его ловити рибу въ мутной водѣ. Все тое однакъ есть только водою на мынъ найскрайнѣйшої опозиціи, котра чимъ разъ більше зыскує на силахъ; и инакше не може бути, бо въ Угорщинѣ нема людей съ ширими поглядами, когдѣ бы могли звести политику на іншу дорогу. Порушена кореспондентомъ сираза выданя Уграмъ актівъ хорватскихъ зъ краевого архива въ Загребѣ до живого доткнула Штросмаєра; отображеніе актівъ назвавъ онъ страшнымъ насилиствомъ. Акта самій назывъ епископъ великимъ скарбомъ для хорватской исторіи, бо они мѣстятъ въ собѣ хроники найзнатнѣйшихъ хорватскихъ родовъ. Сама логика вказує отже, що рѣчъ повставша въ Хорватіи и дотыкаюча выключно Хорватіи — повинна

еи остати власноотю. Найгбрше поотупивъ собъ, по гадцѣ епископа, въ той справѣ хорватскій бапъ — о нѣмъ высловивоя онъ такъ: „Нашъ бапъ не есть Хорватомъ. Есть онъ змадяризованнымъ Тирольцемъ. Передъ тымъ бувъ онъ жу-
пакомъ на Угорщинѣ, а теперь есть деопотою въ Хорватії. Каждый ренегатъ горшій есть отъ правдивого национала.“ Дальше охарактеризувавъ епископъ на жаданье кореспондента „Кгај-у“ хорватскій сторонництва соймовій. Т. зв. „стороннициство народне“, зостаючи підъ впливомъ угор-
скимъ — уважає Штросмаеръ способнымъ до висловомъ волѣ — въ сфалшованьемъ — окривле-
ніемъ волѣ хорватскаго народа. Стороннициство найокрайнійше (Старчевича) росте теперь чимъ разъ больше въ силу; не має оно вправдѣ ясной программы, але проявляє велику енергію и вытрав-
лость. По серединѣ стоять т. зв. „стороннициство независиме“, котрого програма политична най-
близшою есть такожъ программы Штросмаера. О-
собъ сказавъ Штросмаеръ, що бпъ стоять „по
надъ партіями“. Характеризуючи сербоко хорват-

окай относитъ признаніе епископъ, що може обес-
народами потнєше досягти великихъ антагонизмъ, мож-
жеваній махинаціями Нѣмцівъ и Мадярівъ, що може
кинути юдоть незгоды можи таї два такъ близкі
въспказавъ надѣю, що незгода таї не потребує
довго. Одбоїя піддавъ епископъ острой критичнї
поступованье тыхъ славянськихъ народовъ, ко-
трї кокетують съ Мадярами незважаючи на те,
и безпощадно гноблять Словаківъ и Сербівъ.
Великого грѣху допускаются отже Поляки, Чехи
а по частіи и деякій навѣть Серби, котра вини-
ваний склоняють свою явну симпатію гнобителямъ слав-
янського елементу. Оттакъ почавъ епископъ
розвивати свои погляди на внутрїшно-державнї
относини славянськихъ народовъ. Съ жадемъ за-
мѣтивъ онъ тутъ, що мѣжъ австрійскимъ Славян-
ськимъ нема людей далекоглядныхъ. Австрійска
мову, жюючи зъ дня на день и посвячаючи частину
ідеалу и засады незначнымъ хвилевымъ кори-
стямъ. Такою дорогою не зайдуть они далеко.
Репрезентантовъ Славянъ въ парламентѣ австрій-
скому повинна оживляти одна гадка — одна
цѣль. Тутъ заявивъ Штросмаеръ, що має у субе-
ції представителівъ Славянства въ Австрії.
Въ конці доткнувъ Штросмаеръ такожъ и загра-
ничныхъ относинъ Австрії, а именно относинъ
до Нѣмеччини. Посля погляду его есть для Ав-
стрії союзъ съ Нѣмеччиною дуже небезпец-
нимъ а унія цюва есть першимъ замахомъ на
політичну самостойкость Австрії. Австрія по-
винна — по думцѣ Штросмаера — станови-
ти подобно ікъ Белгія або Швейцарія неу-
ральну державу, котра лuchtъ въ собѣ рохко-
деревавами т. е. Росією и Нѣмеччиною, не пе-
рехиляясь нѣ въ сторону одної нѣ другої, а
только въ важныхъ случаяхъ забирає головъ,
котрого слухаютъ обѣ судднї державы и ко-
трый отається голосомъ рѣшучимъ. Черезъ заключе-
ніе унії съ Нѣмеччиною вже собѣ однакъ Ав-
стрія руки и самохдть позбавляясь вільви, якій
могла мати стоячи самостойно. Уваги свояхъ
кончивъ Штросмаеръ бажаньемъ, щобы на арену
політичної дѣяльности виступили вже разъ лю-
де, котрї розумѣють задачи сучасныхъ хвидъ и
змогли бы запобѣдити загальному бракови мораль-
ності.

(Окремий клубъ католицкій) въ радѣ дер-
жавной не буде, здається, завязаний. Органъ като-
лицкій, выходячій въ Вирцбургу, доноситъ, що
Линбахеръ покинувъ вже гадку твореня нового
клубу католицкого, а заявивъ, що прилучатся до
правиць, при чёмъ помагати буде реконструкції
клубу Лихтенштайнна. Подаючи тую вѣдомостъ,
додає їть себѣ згадана газета: „П. Линбахеръ
надто есть разумнымъ политикомъ, чтобы не знать,
что подсушана ему роля довести може до цѣлко-
витого отособлення его. Жадати буде онъ отже
только положенія большого натиску на засады
коносервативній, а въ томъ взгядѣ може онъ чи-
слити на подмогу воѣхъ католицко-консерватив-
ныхъ пословъ безъ взгляду на то, чи заѣдають
они въ клубъ Лихтенштайнна, ча Гогенварта. Та-
кожъ и клерикальный сферы въ Зальцбургу рѣшучо
противній суть всякому роздробленю силъ прави-
ць, и можна припустити, что Линбахеръ на слу-
чай, еслибы дѣйстно хотѣвъ приступить до за-
новання окремого католицкого клубу, знайшовъ-
бы опозицію середъ влаоныхъ выборцѣвъ. Длятого
либералы даромъ отдаю гоя іллюзіямъ, що будуча
акція Линбахера ослабить правицю, такъ якъ
онъ напевно не склоненъ робити роздору середъ пра-
виць и опозиціи противъ теперѣшнього прави-
тельства.

(Въче низшо -австрійскихъ селянъ) має бутись сего мѣсяця у Вѣдни за ініціативою селянського товариства Mittelstrasse. На порядку дневномъ въча буде, кроме справоздання зъ выборовъ до ради державної, такожъ справа змѣн ординації виборчої, знесення податку коноумційного въ мѣстахъ, змѣны стопы процентової, змѣна заряду сольного монополю, охорона управи вина и справы кредиту. Въчо має выбрать депутацію до манифстра скарбу съ прошеніемъ: 1) щоби стопа процента такъ въ державномъ якъ и приватномъ кредитѣ держ. була якъ найбльше знижена, а особливо, щоби дооставлено дешево капіталовъ на іпотеки; 2) щоби іпотечній довги въкупивъ скарбъ державный способомъ можливо найдешевшимъ и 3) щобы цѣны продуктovъ рольничихъ означено закономъ отповѣдно до коштovъ продукції.

(Зъ Чехіи). Краледворока афера не осталась безъ наслѣдківъ. Передъ колькомъ двини зобралась въ Либерцу (Райхенбергъ) товна нѣмецкихъ уличниковъ передъ будынкомъ тамошней ческой „Весед-ы“ и вытюкла камънями окна въ той-же. Въ загалѣ вытушили Нѣмцѣ противъ ческого населеня въ Либерцу въ такій грязный способъ, что Чехи мусѣли въ телеграфической до-розвѣ просити своего посла дра Трояна о помочь а именно о оповодованье урядовои охороны. Дав 1 о. м. начали зновъ нѣмецкій жителѣ въ Лангенбрукъ (две миль отъ Либерца) на ческихъ торговельщиковъ ярины, котрѣ спокойно ѻхали до Либерца и покалѣчили 8 особъ зъ-чески поодѣнныхъ. Видно зъ отсю, якъ далеко дойшла вже въ Чехахъ международна пристрастъ и якъ оумній результаты еи стоятъ ще въ перспективѣ, наколи такъ политичный не здержать выбуховъ при-страдти такъ за одну сюзъ и за другон оторону.

ЗАГРАНИЦИЯ

Франція. Жиль Ферри, бувшій президентъ
Міністерства юстиції, засновникъ опортунізму.

Въ друкарни товариства им. Шевченка

можна дістати по зниженній цінѣ:

1. "Історія руска Костомарова", переклада Ох. Барбільського томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; відъ 3 томъ разомъ за 1 кр. 50 кр.
2. "Світогляд українського народу", Нечуя за 50 кр.
3. "Повістки і сюжети", Нечуя, за 30 кр.
4. "Кайданова сем'я", повість Нечуя за 80 кр.
5. Федковича "Довбуш", Заревиця "Боднарівка" і Федковича "Яль козакъ роги вправлють" — по 10 кр.
6. "Галицько-руска писемництво" Драгоманова за 15 кр.
- "Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache" von Dr. Emil Ogonowski за 2 кр. 25 кр.
- "Руска хата", буковинські альманахи Данила Млаки за 1 кр. 20 кр.

Другий шкільний: метрика школи, лібра 40 кр. виказує поїздання школи і список учениківъ лібра по 60 кр.; завдання до поїздання дітей въ школу, лібра 40 кр.

Книжки та можна замовити такожъ черезъ тов. "Пресвѣту".

ФАРБЫ

ДО МАЛЬОВАНЯ ДАХОВЪ

найменша якості, терти въ подвійно вареномъ по костѣ, доставляю до кожной стації железнічної франко — дешевша якъ кожда конкуренція!

Гібнеръ и Ганке

1381 (11-?) у ЛЬВОВЪ, Рынокъ ч. 38.

Косы и Рѣзаки

7 ручковій волоска по 34 кр.
7 " рускій довгій по 36 кр.
7 " волоска бракована по 36 кр.
7 " по 20 кр.
Рѣзаки стирбійські правдиві по 56 кр.
виказує на замовленіе Магазинъ

НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованіе зачисляється якъ найдешевше.

Масу до гашення огнівъ

въ ц. к. виключно привил.

фабрики масы до гашення огнівъ
Юсифа Бауера у Вѣдні
поручають

Гібнеръ и Ганке у ЛЬВОВѢ.

Накладомъ Редакції „Дѣла“ вийшли доси:

1. Въ оборонѣ чести въ нѣмецкого Г. Раймунда, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 ар. 50 кр. (съ пересыл. 2-70)
2. Дымъ, въ російскаго И. Тургенева. Цѣна 1-50 ар. (съ перес. 1-70)
3. Стефанъ Лаврентій, зъ англійскаго Едуарда. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 ар. 70 кр. (съ пересыл. 2-90)
4. Любовь Убогого Молодца, зъ французскаго Октавіа Фейлетета. Цѣна 1 ар. 20 кр. (съ пересыл. 1-30)
5. Новорочій Дзвони, зъ англійскаго К. Дикенса. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. Грошъ а праця, зъ шведскаго Дядка Адама. 3 томы въ одній книжцѣ. Цѣна 3 ар. 20 кр. (съ пер. 3-40)
7. Мѣщанське племѧ, зъ нѣмецкого Г. Раймунда. Цѣна 1 ар. 20 кр. (съ пересыл. 1-20)

Хто купує найменше за 10 ар., дістає 20% роботу.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дістати:

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написанъ Василь Барвінокъ (В. Барвінській). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь дохдъ призначений на фондъ стипендійній имени Володимира Барвінського.

Скошеній Цвѣтъ, повѣтъ Володимира Барвінського. Цѣна 1 ар. (съ пересыл. 1-20) Цвѣтъ дохдъ призначений на памятникъ Володимира Барвінського.

Всі повиши книжки суть найкращійши на подарунки.

Студентовъ

На харчъ и станицю приємлють:
Пляцъ академіїчн., ч. 2. першій
поверхъ 1 дверѣ въ ганку на право.
За надзбрь и опѣкъ ручаються.
(3-3)

Лекції

на село глядає до дітей школъ
народныхъ студентъ семінарії у-
чительской. Близша вѣдомость въ
Ред. „Дѣла“. 1-2

„Скошений цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого житя
Василя Барвінка.

Цѣна 1 ар., съ пересылкою
1 ар. 20 кр.

Дістати можна въ адми-
ністрації „Дѣла“ або въ
книгарнії Ставронигійской.

При надходачій торжествѣ
святої методіївській

поручає

Товариство „Пресвѣта“ книжочку:

ЖИТЬЕ

ПРОСВѢТИТЕЛЬСТВЪ СЛАВЯНЪ

святыхъ рѣвновостольній

Кирила и Методія

написавъ

Арх. Ю. Челевічъ.

Цѣна 12 кр., съ пересылкою 14 кр.

Выдавець Іванъ Белі; за редакцію отвѣчає Кирило Кахниковичъ.

Аптека РУКЕРА во ЛЬВОВѢ

поручає 1315 68-2

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр.,
Loise'a по 80 кр., Ravissante'a по 60 кр. а вла-
сного выробу по 40 кр.

Завѣдомленіе.

дуже користне для Роди-
тель, посылаючи дѣти
до школъ въ Тернополи.

Поручає умѣщеніе для
ученію въ школахъ шкіль,
мужскіхъ і жіночихъ, съ
кореспондентами або безъ
нихъ, съ харчемъ і съ на-
уками чужихъ языковъ, гры
на фортецій, съ всякою о-
цією родительскою, ста-
ршинствомъ, дѣлостю і т. д.
Сообщеніе занятіе дѣть-
ми есть певне въ чисто рус-
комъ домѣ. За сопітствість
и моральность ручитоя.

Упрашаю о членій
зголосженіи завчасу писемен-
но и лично підъ адресою,
якъ нище.

Съ високимъ поважаніемъ
В. А. Зелинський.

Бюро виѣдуюче въ Тернополі,
улица Паньска, будинокъ
д. к. Дирекції Фінансової.

ЗМІНА ЛОКАЛЮ!

Честь маю повідомити Всечестне Духовенство и П. Т.
Публіку, що бѣдь дні 1 вересня с. р. перемісь съ свій

Складъ и рукодѣльни мужескої одежи

подъ фірмою

АНТОНІЙ ЩЕРБА

зъ дотепершнього локалю н-р 16 при улиці Коперника до но-
вого локалю улица Сикстуска ч. 16 (напротивъ гол. ц. к почты.)

Заохоптивши свої склады въ великий добръ наймові-
шіхъ матеріалівъ на осійній зимиові одежі, виконую величі ласкав-
шів моди по найприступнішихъ цінахъ. Поручаючи свою бѣ-
дь 13 лѣтъ существуючу фірму ласкавымъ взагідамъ и протекції
Всеч. Духовенства и П. Т. Публіки, прошу о членій замо-
женія, остана зъ глубокимъ почтеньмъ

АНТОНІЙ ЩЕРБА, кравець мужескій, ул. Сикстуска ч. 16.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подає до вѣдомості, що видало и має на складѣ слідуючу

Формуларъ для кась пожичковыхъ

на ладъ

Закомарскон Правды:

- 1) Книга касова, одна либра 40 кр.
- 2) Книга маєтку жільного, одна либра 40 кр.
- 3) Книга маєтку підручного, одна либра 40 кр.
- 4) Скрипть, 100 примѣрниківъ 55 кр.

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

ХІНІСКО-РОССІЙСКОЮ

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РІДЛЯ

у ЛЬВОВѢ

поручає маєвого збору:

1/2 кілло Congo	1 ар. 60 кр.
Souchong чор. сбіръ м. 3	" "
Souchong чорна	2 " "
Kaysow	4 " "
Melange de Londres	4 " "
Recco	3 " "
Караванна	4 " "
Караванна найпероди	6 " "
Гумпова портвоя	3 " "
Гумпова блінча	4 " "
Чорна горбата Souchong маєвый зборъ	" "
у орнаментальныхъ хінісскихъ скринькахъ	" "
и головомъ опакованіа 3 ар. 70 кр.	" "
Гербати възвѣски 1/2 кілло 1 ар. 20 кр.	" "
Гербати възвѣски 1/2 кілло 1 ар. 50 кр.	" "
Замовленія зъ провінції викоюються	" "
оборотно по пошті.	" "

Опакованіе по числите.

Велика партія останковъ сукна

(3 до 4 метри)

у волхъ красніхъ, іноди
мужескій, на загортки,
жіночі мантії вѣтъ дощу,

на жіночі плащи — роз-
сылася за постійлатою за
останокъ по 5 гульд.

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподоби
принимаючи назадъ. Взбіръ
викоюється по прикладу
10-крайцаревої марки.

1292-14-26

5 кілевій

БОЧОВКИ ВИНА

поручає

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (41-52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочовка Гегелійского столового	2 ар. 10 кр.
1 " Гегелійского столового луц- шюк якости 2 ар. 30 кр. и 2 " 50 "	" "
1 " Гегелійского стол. ароматичного 2-70 и 3 ар.	" "
1 " Самородного вибриваного	4 ар. 30 кр.
1 " Ермелеки-Бакаторъ сгол.	2 " "
Червоні вина: 1 бочовка Viszontai 2 " 50 "	" "
1 бочовка Viszontai старе	3 " "

Повыше наведеній цінъ розуміються вразъ
съ бочовкою окованію жільнимъ обручами и
оплаченіемъ портомъ почтовыми, такъ що благо-
жадній отвірателъ не поносить. Купуючи
вина особисто толькъ у продуцентовъ ручать за
здоровій добри, натураль-
ній и лучший вина якъ въ
Вершевцѣ, и просить о ла-
скавій замовленії.

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНИЕ

для Галичини и Буковини,

зарегистроване общество съ неограничену порукою

выплачує в